

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A politikai helyzet.

A hatvanhetes pártok tömörülése.

Budapest, aug. 5. Bánffy Dezső báró tegnap este Tiszadobról megérkezvén, a pályaudvaron a kérdezősködő újságíróknak kijelentette, hogy *Andrássy Gyula gróf és ő örömmel látják a szabadelvű párt bomlását, mert ez elősegíti a válságból való kibontakozást. A disszidensek és az újpárt egyesüléséről szó se volt, csupán a hatvanhetes pártok tömörüléséről a koalíció keretén belül. A tömörülés dolgában Andrássy Gyula gróffal egyetértő megállapodásra jutottak.*

A szabadelvűpárti mozgalom.

Budapest, aug. 5. Bánffy Dezső báró környezetéből vett értesülés szerint se Bánffy Dezső báró, se *Andrássy Gyula gróf nincs megelégedve a szabadelvű pártban megindult mozgalommal, annál kevésbé, mert Bánffyék értesülése szerint a szabadelvűpárti képviselők legutóbbi tanácskozását megelőzőt értekezleten Vörös László miniszter is jelen volt, amiből Bánffyék azt sejtik, hogy a mozgalomhoz a pártönkivüli ügyvivő kormányának is köze van. Ezt különben Bánffy Dezső báró szóba fogja hozni a*

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A bika és a hangya.

— Politikai szatíra. —

Írta: *Juhani Aho.*

Távol az országuttól, mélyen benn az erdőben, volt egykor egy kicsi hangyaturás. Senki sem tudott róla s nem is vezetett ahhoz más ut, mint amelyet a hangyák tapostak ki maguknak odáig. Évről-évre mind tovább építettek az épületükön s mind magasabba nőtt a tülevelekkel fedett hangyaturás. Lenn, a földkéreg alatt, jó dolog volt a levélbogaraknak, a hangyaország fejlődte, amelyek apró jászolokba voltak berekesztve. Nyár idején nagy körutakat szoktak a munkás hangyák a dombokon és völgyeken megtenni, de mikor megjött a tél, visszatértek a közös fészekbe, amelyet jobban szerettek mindennél. És békésen, türelmesen aludtak a hólepel alatt, a tavasz ébredését várva, amikor újra kezdenek szokott munkásságukat.

A többi közönséges hangya háborút szokott viselni egymás ellen, hogy a gyengébbek kincseit magához ragadja. De ennek a hangyapalotának a lakói sohasem tettek kárt más hangyákban. De nem is kellett ellenségtől tar-

vezérlőbizottság legközelebb tartandó ülésén, *állásfoglalást dhajtván provokálni a szabadelvűpárti mozgalommal szemben.*

A szabadelvű pártértekezlet.

Budapest, aug. 5. Hír szerint *Podmaniczky Frigyes báró, a szabadelvű pártkör elnöke, ma értekezett Vojnits István báróval a pártkonferencia összehívása dolgában.*

Az orosz forrongás.

Gyújtogatás.

Varsó, aug. 5. Karkovból jelentik, hogy a hasonló kormányzóságban *a gyújtogatások egyre gyakoribbak lesznek. Tegnapelőtt Barnovban 110 ház és gabonarakarát esett a lángok martalékául. Drykovszkban a tűz 130 házat és gabonarakarát pusztított el; a kár félmillió rubelre rug.*

Amnesztia.

Szent-Pétervár, aug. 5. A *Russz* jelenti, hogy augusztus tizenkettedikén, az orosz trónörökös születésnapján, a politikai és vallási vétségekért elítélteknek *amnesztiát fognak adni.*

A háboru.

Szahalin megadása.

Tokio, aug. 5. Szahalin sziget orosz helyőrségének megadásáról és az azt meg-

taniok, — hiszen nem volt semmijök, amit elrabolhattak volna tőlük. Nem is háborgatta meg senki a békéjüket.

Egy szép nyári napon azonban rettenetes bömbölés, rugdalozás és bőgés hangjait hallották.

Az uraság bikája volt az, amely eltévedt a kopár, elhagyott erdőben s most helyet keresett, ahol fékezhetetlen dühét kitölthesse. Fákat tört, bokrokat dult fel; a feldult domb jelezte, hogy merre vonult át a nekivadult állat. A hangyák gyakran láttak már bikát a közelükben elhaladni s noha jól tudták, hogy a bika legnagyobb ellensége a hangyának, még sem tartózták sohasem a dühétől, mert hiszen ők még a közelébe se mertek soha térközni egy bikának. Így hát azt remélték, hogy ez is elvonul majd mellettük, anélkül, hogy bántaná őket; mint a többi tette.

Amikor azonban a bika a hangyadombhoz érkezett, rettenetes dűhe egyszerre kitört s rémes bömbölése betöltötte az egész környéket. Aztán nekiment szarvaival a tülevelekkel beborított dombnak. A hangyaország tüstént összefutott, zavar támadt; és a bika orlyukaiba egy nedvet fröccsentettek, amelynek kiállhatatlan, undorító szaga volt.

Az állat erre még inkább nekidühödött. Beledöfte szarvait a hangyadombba s annak a felét, mint valami lapáttal felkapva, a feje fö-

előzőt harczokról a következő részleteket jelentik: Egy japán hadosztály július 28-dikán megtámadta a Kales mellett álló oroszokat és déli irányban visszaszorította őket. A következő napon a japán lovasság, mely megerősítéseket kapott, az ellenséget a Rykovtól 25 mérföldnyire délre fekvő Tavlánig üldözte. Az oroszok Onolnál (Tavlántól 25 mérföldnyire északra) megálltak. Július 30-dikán *Ljapunov* tábornok, orosz katonai kormányzó, követet küldött a japánokhoz avval az üzenettel, hogy *az oroszok költszerek híján a sebesülteket nem köözhetik be és ennél fogva a kormányzó a humanitás szempontjából kényszerülve van az ellenségeskedés megszüntetését kérni. A japán parancsnok az összes hadianyagnak, az orosz kormány összes tulajdonának és ugy a polgári, mint a katonai aktáknak átadását követelte. Az oroszok e feltételeket elfogadták és másnap megtörtént az átadás. Július 31-dikén 3200 orosz katona és 70 tiszt, köztük a kormányzó is, megadta magát.*

Fizetésektelenségek a budapesti árutőzsdén.

Budapest, aug. 5. A budapesti árutőzsdén ma óriási megdöbbenést keltett, hogy a tőzsdének *négy tekintélyes ügynöke fizetésektelenséget jelentett. Köztük van Wiener is, a legnagyobb gabonaügynökök egyike. A másik három fizetésektelen ügynök: Braun, Löwinger és Raditz.*

lött az erdőbe dobta. Ugy turt, lapátolt ez épületben, akár egy fűzőüstben. Az orlyukain gőzös párat fujt ki, a farkát pedig haragosan csóválta.

Akkor aztán harmadszor is beledult a hangyadombba; a szarvaival meg a lábaival ásott, kapált benne, le egész az épület szívéig. Szétvetette a hangyák összes kamráit és folyosóit, úgy hogy a fehér tojások szertesodródtak a szétaposott hangyák tetemeivel.

Miután így mindent szétrombolt, morogva tovább állott ismét. Utjában letördelte a fákat, tépte a bokrokat; a felhántolt föld s az azzal egyenlővé taposott hangyadombok mutatták utját, amerre elvonult.

A hangyák, látva szétdukt birodalmukat, kétségbeestek. Hiszen hosszú évek munkáját látták romokban; hosszú idők fáradsága pusztult el néhány perc alatt. Ami kincset összehalmoztak, az mind elveszett. Hazátlanul álltak tehát itt; egy falevelük sem maradt, amely alatt meghúzódhatnak az esőben.

Megbomlott a rend s a sok hangya jajveszékelve, kétségbeesetten futkosott egykori palotájuk romjai körül. Hirtelen azt sem tudták, mihez fogjanak.

A herék, amelyek a társaságban urak módjára éltek a boldog napokban, a romlás láttára telkészülöttek, hogy tovább álljanak, de a har-

Az államvasuti altisztek mozgalma.

Budapest, aug. 5. A magyar államvasutak irodai altisztei tegnap nyújtották át küldöttség útján *Szterényi József* kereskedelemügyi államtitkárnak ismert memorandumukat, amelyben rangfokozatuk és fizetésük rendezését kérik. *Szterényi* államtitkár igen nyájasan fogadta a küldöttséget és megígérte támogatását.

Tűz egy főúri palotában.

Budapest, aug. 5. *Révay Gyula* báró Reviczky-téri palotája tegnap este kigyuladt. A tűz nagy rémületbe ejtette az egész környéket. A palota tetőzete teljesen leégett és több lakás beomlott. A tüzet csak nagynehezen sikerült lokalizálni.

Elhunyt író.

Bécs, aug. 5. *Schönthal Pál*, ismert író, ma itt meghalt.

Kisiklott gyorsvonat.

Konstans, aug. 5. A münchen-kölni gyorsvonat Konstanznál ismeretlen okból kisiklott. A mozdonyvezető és a fűtő szörnyethalt; több vasuti alkalmazott és tizenegy utas súlyosan megsebesült.

Halálos ítélet.

Páris, aug. 5. Az esküdtbíróóság halálra ítélte *Roy gyilkost*, aki néhány hónappal ezelőtt házába bezárkózott és csak katonaságnak sikerült őt a ház felrobbantásával rejtékhelyéből kiűzni.

= **Hadgyakorlat a tengeren.** A haditengerészet az idén a rendesen nagyobb hadgyakorlatot fog végezni, amelyen szárazföldi csapatok is résztvesznek. A 87-ik gyalogezredet a célra már Pólába is rendelték, ahol a hadgyakorlat befejezéséig marad.

czosok megfogták őket a szárnyuknál és vízszatartották. A többiek pedig gyorsan, amint csak lehetséges, összeszedték a tojásokat és petéket, hogy mindenképp azokat megmentse meg s tegyék biztonságba.

Az első ijedelem elmúlt után, amikor kis sé magukhoz tértek a hangyák, elkezdtek közelebről szemügyre venni, hogy voltaképpen hol és mi is a kár? Lehatoltak a romok aljáiig, átkutatták az egykori épület környékét s azt a fölfedezést tették, hogy a téli szárnykamrái, folyosói és a raktárak érintetlenül maradtak. Olyan mélyre — hála Istennek — nem hatolt a bika szarva.

Erre a fölfedezésre mindenfelé, az egész szomszédságba követeket küldtek, hogy munkás segítséget kérjenek a házuk újjáépítésére. És mielőtt leszállt az éjszaka, ezer apró munkás sürgött, dolgozott a szerteszórt építőanyag összehordásán.

Milyen nyüzsgés, zümmögés volt az! Ilyen munkakedvet, ekkora buzgóságot még sohse láttak hangyabolyban. Az egész épület nem is egész három nap alatt újra tető alatt állott. Természetesen jóval alacsonyabb volt most ez a tető; egy kissé nem is festett valami diszesen. De idővel majd csak ismét büszkén emelkedik ki a föld színéről, mint azelőtt s lehet, hogy egy napon már a nyoma sem marad meg a bika rombolásának.

A hangyák gyakran szoktak a történetek fölött tanakodni és csodálkozva gondolkoznak azon, miért is vette fejébe a bika, hogy romba

VÁROSI ÜGYEK.

A városi állandó bizottság ülése.

A városi állandó bizottság tegnap délután öt órakor *Vio Ferencz dr.* polgármester elnöklése alatt ülést tartott. Jelen voltak: *Bellen András dr., Branchetta A., Ellenz, Grossich dr., Ossoinack János, Paicurich A., Smoquina F.* és *Sirola A.*

Az előző ülés jegyzőkönyvét *Ossoinack János* hitelesítette.

Elsőnek *Ossoinack János* jelentkezett szó-lásra. Megemlékezik a kálváriai községi kertben tegnap délelőtt kiütött tüzről és kiemeli, hogy csakis *Adamovich* erdőőrnek köszönhető, hogy a tűz nem okozott nagyobb károkat. Szerinte a rendőrök száma igen csekély, úgy hogy nem gyakorolhatják a város környékén és az alközségekben a kellő felügyeletet, hogy ily esetek ne történhessenek. Utasítani kell a rendőrséget, hogy az alközségekben nagyobb éberséget tanúsítson.

Vio Ferencz dr. polgármester azt feleli, hogy erre nézve meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket és emlékezteti a szót arra, hogy legközelebb úgy is tel fogják emelni a rendőrök létszámát, minthogy a jelenlegi létszám a szolgálatra nem elegendő.

Ossoinack János ezután azt panaszolja, hogy a Scogliettón levő növényeket elhanyagolják, amennyiben mindenféle anyaggal körülmalmozzák. Tudja, hogy az építészeti hivatal igazgatója és mérnökei nem hibásak a dologban, e helyett azonban a felügyelőket tartja vétkeseknek, akiket felelősségre kellene vonni és megbírságotlani.

Vio Ferencz dr. polgármester azt válaszolja, hogy az építészeti hivatalnak szigorú rendeletet fog ebben az ügyben kiadni.

Bescocca mérnök, az építészeti hivatal igazgatója szintén foglalkozni fog a dologgal és a vétkeseket felelősségre fogja vonni.

Sorra került ezután *Curet G. M.* vállalkozó kérvénye az iránt, hogy a Batthyány-hegyen levő községi kőbányában a kőfejtési jogot az új kapuczinus-templom építésére neki engedélyezzék. Élénk vita után elhatározzák, hogy az engedély feltételeinek megállapításával az építészeti hivatal és az agrárbizottságot bízzák meg.

A Germania-utcában levő községi telek eladását a *Mikulinics és Richtmann* cégnek 200 korona vételárért engedélyezik.

döntse az ő palotájukat? Talán az a fenyő-fagaly volt az oka, amelyet az épületük tetőjére raktak? De hát mit is akart azzal, hiszen a fenyőfagaly nem eledele a bikának. Vagy a domb állott az útjában? Amiatt támadt volna a dühe? De hiszen ez övé volt az egész legelő, hogy annak földjén kitoporzékolja a haragját; meg az egész erdő, hogy bömböljön benne. Vagy talán régi gyűlöletet érez ellenük? Talán a nyugalma zavarta egyszer valamikor egy hangya?

Az okot azonban, ami a bikát romlásukra hozta, sohasem tudták meg a hangyák. Egynek sem jutott eszébe, hogy az már természete a bikának, hogy földül mindent, ami nem egyenlő a földdel.

Ami a bikát illeti, amelyik a hangyapalotát szétvetette, arról azt meséli a monda, hogy amikor visszatért a csordába, a nyaka tele volt hangyatojással s a szőre azon a tájékon rettenetesen büzlött attól a folyadéktól, amelyet a hangyák ráfröcsentettek. Ilyen állapotban látva visszatérni őt, mindenki tudta, mit mivelte. A tinók, amelyeknek közelében állott, megvetően, undorral szaglászta, de a vénebb bikák, amelyeknek szintén van a lelkiismeretén néhány hangyaboly, nyugodtan fekvé maradtak a helyükön és oly zavartalanul folytatták a kérődzést, mintha nem is tartoznék rájuk a dolog.

Már csak így van mindenütt; a nagy bikák adják meg a közvéleményt... még a legelőn is.

A villamos vasut vágányai mentén az aszfalt javításával erre az évre a budapesti *Neuchatel Asphalt Company* céget bízzák meg. — Az új menedékház építésére szükséges kövek szállítását *Matiassi Ferencz* mérnöknek engedélyezik. — Az óváros egy részében szükséges aszfalt-munkálatokkal a *Neuchatel Asphalt Companyt*, az óváros csatornázási munkálataival *Luzics Mátét* bízzák meg.

Az új menedékházban a lakatos-munkálatokkal *Sikics Santót*, a bádigos-munkálatokkal *Dorbez Bertalant* és az üveges-munkálatokkal *Weisz Salamont* bízták meg. A fűtőkészülék, a fürdő és konyha berendezését a budapesti *Knuth Károly* cég fogja végezni.

Ezzel az ülés este 7 óra 40 perczkor véget ért.

* **Miniszteri engedély.** A földmívelésügyi miniszter *Fiume városának* megadta az engedélyt, hogy az *Eneo* vizét a *Grohovo* faluban felállítandó hidroeletromos központ hajtására felhasználhassa.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hírek.** *Esszed* basa, Albánia katonai kormányzója, ma az *Euterpe* Lloyd-hajón Konstantinápolyból Fiuméba érkezett. A basa a ma esti gyorsvonattal Karisbadba utazik. — *Massala* gróf, a görög királyné főudvarmestere, a *Castore* Lloyd-hajóval Szmirnából ideérkezett és innen Abbáziába ment huzamosabb tartózkodásra.

— **Hazaérkezett Rákóczi-ereklyék.** Ma délután érkezett meg kikötőnkbe a *Castore* Lloyd-hajó Konstantinápolyból, 30 láda Rákóczi-korabeli ereklyét és régiséget hozva. Az ereklyéket a Nemzeti Múzeum számára Budapestre szállítják.

— **Végzetes álmom.** Súlyos csapás sújtotta a múlt éjjel városunk egy előkelő ur családját. *Pillepich* Ágost dr. városi főorvos *Mercedess* nevű, viruló szépségű fiatal leánya az *Albergo vecchio*-utca 1. számú házában második emeletén levő lakásukon egy félelmes álmom hatása alatt ágyából kiugrott, a nyitott ablakon át az utcára vetette magát és súlyosan megsebesült. Félkétókor az *Albergo vecchio*-utczában szolgálatot tevő rendőr tompa zuhanást hallott és a hang irányában haladva, észrevette, hogy egy fiatal nő fekszik az utca kövezetén. Nyomban a rendőrségre futott és jelentést tett a dologról. Visszatérve a helyszínére, már ott talált néhány járókelőt, akik közül *Ricotti* Ádám a földön elterülő nőben *Pillepich* dr. leányára ismert. *Ricotti* késedelem nélkül felemelte a kisasszonyt és felvitte a lakásba. Elképzelhető a hozzátartozók kétségbeesése, mikor a szörnyű eseményt megtudták. Nemsokára megjelentek a mentők és *Holtzbeck* János, *Fellouscheg* Artur és *Micaich* Antal orvosok. A rendőrség részéről *Mitrovics* Gusztáv rendőrparancsnok és két rendőr érkezett a helyszínére. Az orvosok a szerencsétlen leányt a legmondosabb ápolásban részesítették; de végleges ítéletet állapotáról még nem mondhattak, csak azt állapították meg, hogy keresztcsontján szenvedett törést. Midőn visszanyerte eszméletét, a hozzá intézett kérdésekre elmondta, hogy azt álmodta, Malinszkában van még — ahol tényleg az előző napig nyaralt — és egy nagy kutya üldözi. Rémületében félálomban kiugrott az ágyból és malinszkai kis szobájának ajtaját keresve, nekiment az ablaknak és azon kibukott. — A végzetes eset őszinte részvétet keltett a legszélesebb körökben. Remélhető, hogy a magyarság körében is jól ismert urileány, aki menyasszonysorban van, teljesen fel fog gyógyulni.

Budapesti Újságírók Almanachja. Ezzel a címmel a *Budapesti Újságírók Egyesülete* a saját segélyalapja javára az 1906. évre is rendkívül diszes kiállítású és értékes tartalmu almanachot ad ki. A befolyó jövedelem a nevezett segélyalap gyarapítására, a segélyalap pedig a munkaképtelen, beteg vagy nyomorúságba jutott hírlapírók istápolására szolgál. E nemes cél mellett a közönség jóindulatába ajánlja az Almanachot az is, hogy legkiválóbb íróink dolgoznak belé, tehát mindenképpen becses és támogatásra érdemes munka. Az Almanach ára 10 korona, amely a könyv megküldése után fizetendő. Fölvesz az Almanach hirdetések is. Tekintettel a jótékony célra, bizonyára Fiumében is számos előfizetője és hirdetője akad e derék munkának.

Koriandoli-estély Abbáziában. Az abbáziai vigalmi bizottság mára, szombatira *koriandoli-estélyt* hirdet, mely szépségversenyyel lesz egybekötve. Az ünnepély a *Quarnero* kávéház előtt fog lefolyni; kezdete este 9 órákor. A Magyar-horvát tengeri gőzhajós-társaság ez alkalomból a fiumei közönség kényelmére az utolsó gőzöst este 11 órákor indítja Abbáziából Fiuméba.

Az amerikai mészárosok és Fiume. Híre járt a napokban, hogy az amerikai hatalmas huströsztök megbízottai járnak kelnek mostanában Budapesten, valószínűleg azzal a céllal, hogy nálunk megvessék a lábukat. A tényállás, mint értesülünk az, hogy nem az amerikai huströsztök képviselői járnak minálunk, hanem annak az antitrösztnek megbízottja, mely Saint-Louis-ban és Chicagóban tavaly alakult meg éppen a huströszt nyomására különösen azért, mert a legutóbbi időben a tröszt nemcsak az amerikai és kanadai, de az oly fontos argentinai piacot is dominálja, megszerezvén a legtöbb ottani packing house és fogyasztó-üzletet. E miatt lett fontos rájuk nézve új beszerzési források keresése. Ennek az antitröszt társaságnak megbízottja járt a napokban Budapesten és két ízben is tárgyalt a földmivelésügyi miniszterrel, a hol előadta, hogy annak a társaságnak ő a képviselője, szándéka Budapesten és a hazai nagyobb vidéki városokban, *esetleg Fiumében* is nagyobb vágóhidakat, husfeldolgozó telepeket építeni, a hajók hussal való ellátását programba venni, nemkülönben az állati termékek: szaru, fagygyu, bél, bőr, stb. földolgozására nagyobb-szabású ipari üzem létesíteni, a melyek földolgozására igen kedvező feltételekre talált, mint a hogy a budapesti piaczon beszerezhető husról is igen elismerőleg nyilatkozott. Az antitröszt megbízottja, Mr. Reid bemutatta a miniszternek azokat a terveket, melyeket a társaság megvalósítani kíván; kijelentette, hogy ő csupán megbízottja a főntebb mondott amerikai társaságnak, amelynek tanulmányutjáról egyidejűleg jelentést tesz. A földmivelésügyi miniszter az amerikai társaságnak bemutatott tervéből meggyőződött, hogy azok megvalósítása állattenyésztésünkre, különösen a vámviszonyok mai alakulása mellett, mikor minden más piac veszélyeztetve van, egyenesen életkérdés; ma, mikor az amerikai küldött inkább társasága részére szerzett információkat, ez ügyben semmi irányban elhatározó lépés vagy döntés nem történt s tisztán arra szorított a földmivelésügyi miniszter, hogy legmelegebb érdeklődése mellett teljes támogatását helyezte kilátásba e legfontosabb és legkényesebb területi ágának emancipálását célzó tervzet megvalósítására.

A Fiumei Magyar Kör rendkívüli közgyűlése. A *Fiumei Magyar Kör* holnap, vasárnap délután 3 órákor saját helyiségében (Via Pomerio 6. szám) *rendkívüli közgyűlést* tart. Napirend: 1. A választmány jelentése. 2. Pénztári jelentés és a felmentés megadása. 3. Az elnökség és a választmányi tagok megválasztása (a szavazólapokat a közgyűlés alkalmával a terembe való belépésnél kézbesítik). 4. Két számvizsgáló kiküldése. 5. A választmány esetleges indítványai-

nak tárgyalása, nemkülönben a körtagok oly indítványainak vagy felelőseiknek tárgyalása, melyeket e célból legalább is 8 nappal a közgyűlés előtt a választmánynak írásban benyújtottak.

Este 8 órákor a kör helyiségében zárt-körü *táncmulatság* lesz, amelynél a kör házi-zenekara játszik.

Egy órnagy balesete. Tegnap reggel a Triesztben állomásozó 97. számú gyalogezred az ezredzenekarral élén gyakorlatra indult. Triesztből Sesanába való menetelés közben a harmadik zászlóalj parancsnoka, *Zopetti József* órnagy lovával elbukott és czombján súlyosan megsérült. A szerencsétlenül járt órnagyot a pójai katonai kórházba szállították.

Kirándulások a tengeren. A Magyar-horvát tengerhajózási társaság vasárnapra, e hó 6. árá a következő tengeri kirándulásokat hirdeti:

Chersóba az ottan megtartandó bucsu alkalmából a *Liburnia* gőzössel, indulás 2 órákor, visszajövet Chersóból este 8 órákor. Jegy ára oda és vissza 1 korona 60 fillér személyenként. A hajón buffet-szolgálat is lesz.

Ikába és Lovranába Moschie nizzei két járat; ezek közül az első a *Sava* gőzössel délután 2 és fél órákor, érintve odamenet Voloszkát és Abbáziát. Visszatérés Lovranából este 7 órákor és Ikából 7.15 órákor; a második járat a *Hrvat* gőzössel közvetlenül Ika, Lovrana és Moschienizzeig, visszajövet Moschienizzeiből este 7 órákor, érintve Lovranát 7 óra 45 perczkor és Ikát 8 órákor. Jegy ára oda és vissza mindkét gőzössel bármely kikötőben 80 fillér személyenként.

Czirkveniczába és Novuba a Tátra gőzössel d. u. 3 órákor; visszajövet Noviból este 7 és fél és Czirkveniczából 8 órákor. Menetár oda és vissza 1 korona személyenként.

Abbáziába a Sirály és Volosca hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órákor, valamint délután 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8^{1/2} órákor. Utolsó járat Abbáziából Fiuméba este 10 órákor. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként.

Bukkariba és Portoréba az Abbazia gőzössel délután 2 óra 30 perczkor, érintve odamenet és esetleg a visszatéréskor. Urinj; visszajövet Bukkariból este 7 órákor Jegy ára oda és vissza 80 fillér személyenként.

Kivándorlók figyelmébe. Hivatalos jelentések szerint a *délafrikai angol gyarmatokban*, ugyszintén *Anguában és Benguelában* (Nyugat-Afrika) ez idő szerint a munkaviszonyok felette kedvezőtlenek. Az ide vándorlóknak tehát kevés kilátásuk van arra, hogy megfelelő keresetet találjanak. Az angol dél-afrikai gyarmatokba, Benguelába és Anguába való kivándorlás káros következményeire figyelmeztetjük őket.

Kerti tűz. Tegnap déltájban a kálváriai községi kertben tűz ütött ki. A tűz körülbelül ötven négyzetméternyi területen terjedt el és egy szép fenyőfát, több bokrot és a füvet pusztította el. A kár körülbelül száz koronára rug. A tűz keletkezésének oka ismeretlen, azt hiszik azonban, hogy a fűbe hajított égő szivartól ered. A tüzet először *Adamovics János* erdőőr vette észre és több földműves segítségével el is oltotta. A rendőrség a tűz okának kiderítésére megindította a vizsgálatot.

Vigyázatlan kerékpáros. Tegnap reggel félnyolczkor Primosics rendőr bekísérte a rendőrségre *Aranyos Raul* 16 éves szedőinast, mert az Adamich-téren kerékpáron ülve elütötte *Holtzabeck János* dr. orvost. Szerencsére az orvos nem szenvedett semmiféle sérülést. A kerékpárt a rendőrség elkobozta és a vigyázatlan kerékpárost jegyzőkönyv felvétele után elbocsátotta.

Letartóztatott matróz. Ma éjjel tizenkét óra tájban a rendőrség letartóztatta a *Nord* hajón alkalmazott *Bernardis Antal* 25 éves, brazzai illetőségű tengerest, akit a spalatói törvényszék lopás bűntette miatt öt hónapi börtönrre ítélte el. *Bernardis* átadják az osztrák hatóságoknak.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Magyar-amerikai bank.** *Newyorkból* írják, hogy egy előkelő magyar-amerikai szindikátus az amerikai viszonyokhoz képest tekintélyes alaptőkével bankot akar alapítani. A létesítendő pénzintézet a magyar exportöröket ama törekvésükben óhajtja támogatni, hogy piacot nyissanak azoknak a fogyasztási cikkeknek, amelyek Amerikába nagyon exportképesek, mint például magyar pipadohány (még száz százalék vámmal is), paszuly, paprika, mindenféle különleges rövidáru. Lehetővé akarja tenni azt is, hogy azokat a cikkek, amelyeket eddig Németország közvetítésével főleg Hamburgon át Magyarországra szállítottak, magyar kikötőn át szállítsa. Pénzügyi tekintetben is szolgálatot akar tenni az amerikai magyaroknak, mert a bankszakmához tartozó mindenféle ügyelettel kíván foglalkozni és a magyar értékeket, nevezetesen a magyar járadékat az amerikai piaczon bevezetni, elhelyezni. — *Frankfurtból* jelentik: A *Frankfurter Zeitung* értesülése szerint a magyar-amerikai bank alapítói mögött a *Magyar Hitelbankon* kívül a *Ladenburg-Thalmann* newyorki cég áll. A banknak a célja mindenekelőtt a Magyarországból, Horvátországból és a Balkán-államokból Amerikába kivándorolt embereknek pénzforgalmát közvetíteni s a visszavándorlók pénzét Európába átutalni. Tehát ugyanaz az ügyköre lesz, mint kisebb mértékben a newyorki német társaságnak. A bank részvénytársaság formájában alakul egy millió dollár alaptőkével. Az alaptőke egy részéből tartalékalapot csinálnak. Németországban a *Bleichröder* S. bankcégnél lehet részvényt jegyezni.

+ **Osztrák-montenegrói kereskedelmi társaság.** Az osztrák keleti egyesület tavaszi tanulmányutjának eredménye egy Osztrák-montenegrói kereskedelmi társaság alapítása, amely nemsokára életbe fog lépni. Székhelye *Bécs* lesz, fiókjai pedig *Czétinében* és *Podgoriczában*. A montenegrói kormány állítólag különféle kedvezményeket helyezett kilátásba az új társaságnak, mely bevittellel, kivittellel, áruk vásárlásával és eladásával és mindenféle vállalkozással akar foglalkozni.

+ **Kir. szab. zágrábi börgyár részvénytársaság** cég alatt a *Kir. szab. zágrábi börgyár szövetkezet* részvénytársasággá alakult át 3.400.000 k. alaptőkével (340 drb. 10.000 koronás részvény). Az alakuló közgyűlésen az igazgatóság tagjaivá választottak: *Pongrácz Gusztáv* lovag, *Stern Zsiga*, *Sverljuga Ferencz*, *Prister Ede*, *Pollacsek Vuk*, *Turkovits Dragutin*, *Stern Guidó* és *Alexander Sámuel* dr. Cégvezető: *Friedfeld Ödön*.

+ **Állami kedvezmény.** A *Rabus K. és fia* cég zágrábi husfeldolgozó telepe szózt-, szárított-, füstölthust, kolbászt és kolbászfeleket készítő üzemágának kizárólag kiviteli üzletága részére a kereskedelmi miniszter az állami kedvezményeket 1905. szeptember 1-től számítandó 5 évre engedélyezte.

+ **Uj német-román hajójárat.** A *Norddeutscher Lloyd* hajózási társaság elhatározta, hogy közvetlen hajójáratokat léptet életbe Hamburg-Konstanza-Galacz és Braila között. A társaság raktárak létesítésére telkeket vásárol Galaczban.

**A szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon-száma : 224.**

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

LEOPOLD GYULA

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

olcsón és a mellett még a divatosan és elegánsan ruházkodni.

Saját érdekében

kárja ezért duktartalmu

WIENER MODEN UNION

Bécs, I., Schottenring 10

VÉRSEBŐNTÉSE, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSÉG

TOKAJI CHINA-VASBOR.

KRIEGER-féle

Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítménnyel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógytárakban.

Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Mátyás-éber.

SZIMON ISTVÁN FÉLE

GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ

Szönyegek takarékosságát szolgálják. Szőnyeg: S. SCHEIN. WIESEN. A. Bismarckstr. 12. Dajkafarmak létesít. ARBEJZER ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősenek látnak! Fesse haját a **QZERNY-FÉLE Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL.

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legzöldebb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács Szépművészeti 8 nap alatt biztosan hat. Fogalya K 1 20. Dr. Kovács Gyógytára Pest, Uyar-a. 17.

"SMITH PREMIER"

képviselek kerestek.

SMITH PREMIER N° 5

kepes árjegyzék ingyen.

AVILÁG LEGJOBB IRÓGÉPE.

GRAND PRIX PARIS 1900

BUDAPEST ANDRÁSSY-UTJA

BALASSA FÉLE UGORKATE

Pattanás, kiütés, szepő, májfolt, sőt ráncok is eltűnnek az arczról a valódi angol használati által.

Egy üveg ára 2 korona.

Hozzá ugorkaszappan 1 k, póder 1-20, K.

Főzetéshely: **BALASSA KORNÉL**

KATZER - részv. társaság megővő-intéze az első és legnagyobb 1/10 millió részvény-tőke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.

Katzer azörmeárdi az egész világon el vannak terjedve és alsórangúak.

KISS SZERENCSEJE

NAGY VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KÁROLY és TARSÁ

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 19

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

szakvélemény.

kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna burutos bántalmainál, ugyancsak a húgy- és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniája és a hasi vérbőségéből eredő májbetegségekre. A „Siculia”-forrás belső használatának furdással való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izmádmányainál. A tüdőgümőkór kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvélyes nyírkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célszerű segédeszközt képez az elhízás és idült kőszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főorvos, tag a M. Tud. Akad. tagja, orv. seb. szakorvos és bennsz. tanácsos „SICULIA” természetes szénsavat sűrítő gyár a MÁLNÁSFÖRDŐN Háromszék v. Csik-SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjék a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. Árpád

RAJZ-ESZKÖZ

az összes közép-iskolákban a legjobban bevált

MAGYAR KÖRZÖ

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Varieté a Susák-szállóban.

Naponta nagy előadások válogatott művészek által.

Szirmay Bella
Burg Róza és Henrik
Roller Anita
Dora Carmen
Les Bondys
Mr. Cline
Les Calays
Schmitt Betty
Stein Hermann
Esténként két bohózat.

Kezdete 8 órákor

Minél számosabb látogatást kér az igazgatóság.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCZÁR.

Bazár „Al Buon Mercato“

R. NEMES

FIUME, VIA FIUMARA 4.

A legjobb bevásárlási forrás.

NAGY VÁLASZTÉK.

Mindennemű csipők, gyermekjáték, diszkréttyak és utazási cikkekben.

Feltűnést keltő!

18.-kor. helyett csak 7.-kor.

Remekszép Remontoir-Gloria-ezüst-óra. 3 erős fedőlappal és ugró felsőlappal, gazdagon véve, pontosan járó, 3 évi jótállással.

Csak 7.-kor. utánvét ellenében szállítja.

König J. óranagykereskedő

Bécs VII. Westbahnstrasse 36 105.

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászathoz vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

ESEGUISE

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

Nyomatott az „Unio“ konyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry);